

ΔΙΟΓΕΝΟΥΣ ΛΑΕΡΤΙΟΥ

Περὶ βίῳ, δογμάτων καὶ ἀποφθεγμάτων, τῶν ἐν φιλοσοφίᾳ
διδοκίμασαντων, βιβλίον ἑτῶν ι.

DIOGENIS LAERTII

De Vitis, decretis, et sententiis eorum qui in Philosophia
claruerunt,

LIBER QUINTUS.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ.

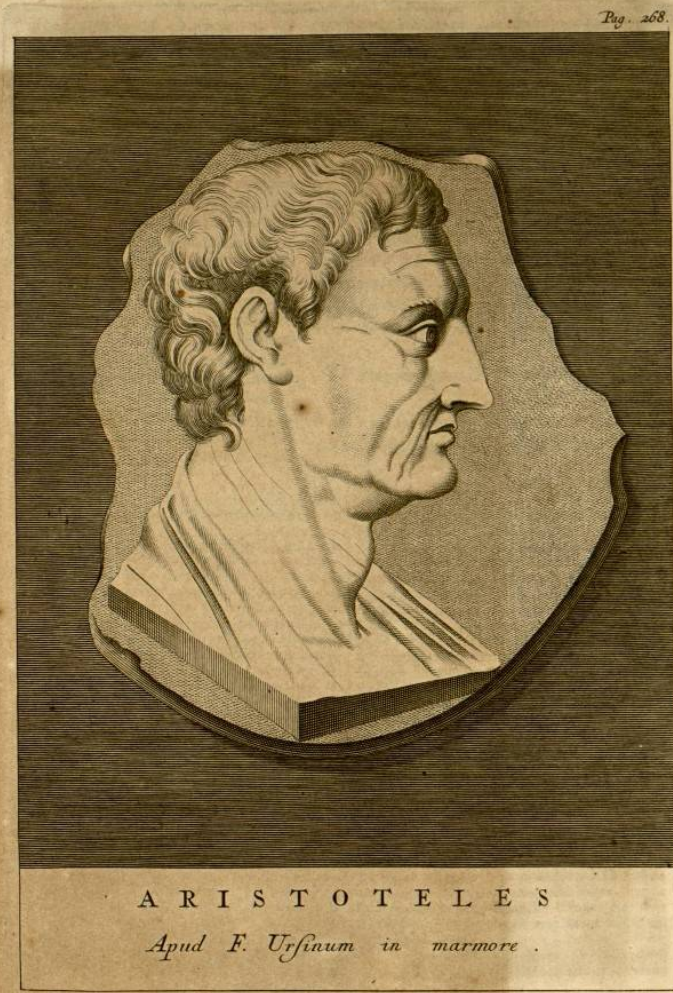
ARISTOTELES.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ, Νικμάχου καὶ Φαστιάδος, Σταγειρίτης. ὁ δὲ Νικμάχος ἦν ἀπὸ Νικουμάχου τοῦ Μαχάονος, τοῦ Ἀσκληπιοῦ, καὶ θά Φησιν Ἑρμιππος ἐν τῷ περὶ Ἀριστοτέλους. καὶ συνέβη ἁμύντα τῷ Μακεδόναν βασιλεῖ, ἰατροῦ καὶ φίλου χρεῖα. οὗτος γνησιώτατος τῶν Πλάτωνος μαθητῶν, τραυλὸς τῆν Φωνῆν, ὡς Φησι Τιμόθεος ὁ Ἀθηναῖος ἐν τῷ Περὶ βίῳ. ἀλλὰ καὶ ἰσχυροσελῆς, Φασίν, ἦν, καὶ μικρόματος. ἔσθῃτι τε ἐπισήμως χρώμενος, καὶ δακτυλοῖς, καὶ κενῶν. ἔσχε δὲ καὶ υἱὸν Νικουμάχου ἐξ Ἑρ-

ARISTOTELES Nicomachi Phasiadisque filius Stagiritis fuit. Porro Nicomachus à Niconiacho Machaonis filio, Esculapii nepote, originem duxit, ut Hermippus in eo libro, quem De Aristotele scripsit, tradit. Convixit autem Amyntæ, Macedonum Regi, medicinae et amicitiae gratia. Hic inter omnes Platonis discipulos maximè excelluit: voceque gracili, ut Timotheus Atheniensis in libro De vitis refert, et exilibus cruribus parvisque oculis fuit, veste insigni et annulis, ac tonsura utens. Natus est autem illi et filius Nico-

1 Αριστοτέλης Νικουμάχου καὶ Φαστιάδος] Vel, ut alii scribunt, Φαστιάδος. *U. Casaub.*
 2 Apud Hermippum in libro de Aristotele.] Quem Athenæus citat, ὡς φησὶν Ἑρμιππος ἐν τῷ περὶ Ἀριστοτέλους πρώτῳ. lib. XIII. c. 291. 7. *Aldob.*
 3 Σινθηρὸς Ἀμύντα Μακεδόνων ἡγετὴν.] A quo Alexander Magnus, quintus est, ut patet ex chronicis Eusebii. *Idem.*
 4 Τραυλὸς τῆν φωνῆν.] Aristotelica τραυλότατος, & Platonice κεντότατος meminit Plutarchus in libro De audiendis poetis. *U. Casaub.*
 5 ἔσθῃτι ἰσχυρῶς χρώμενος] *Ælianus* Var. hist. lib. IV. c. IX. *Idem.*
 6 ἔσχε γέννησιν ἀνδρῶν ἀποφθεγμάτων.] *Ælianus* lib. III. Var. hist. cap. 9. καὶ γὰρ ἰσθῆτι ἰ-

χρῆτο πινυγγὸν ὁ Ἀριστοτέλης, καὶ ἰσοπέδι, καὶ κενῶν δὲ ἰσθῆτι, καὶ ταῦτα ἀπὸ Πλάτωνος, καὶ δακτυλοῖς πεδύλοισ φωνῆν, ἰσχυρότατος ἦν τῶν. *Aldob.*
 6 Καὶ κενῶν] Solitus antiquitus homines delicatos ποικίλῃ χρώσθαι, notissimum est. De eo more locus elegantissimus apud Stobæum, Καρτίου μόνος ἰσχυρῶς τῆν ἀφαιρέσιν τοῦ περιττοῦ, καὶ οὐχὶ κόσμεον χροῖται, ὡς οἴεται δὲ ἰσθῆτι, τὰ μὲν γινώσκοντες, καὶ μεμνημένοι τῶν ἀγνῶτων, ἢ οὐδὲν διὰ τοῦ ἀπὸ γενεῶν ἐκείνων τῶν ἀνεφελῶν εἰς ἡμῶν καρτίους, διαφῆρας δὲ τὰ πρῶτα τῶν ἰσθῆτι. Sed de his plura alibi. *U. Casaub.*
 7 ἴσχυρα ἐκ Ἑρπυλίδος πόλιος Νικουμάχου ἔσχε.] Athenæus lib. XIII. ubi eos enumerat, qui eum metetricibus consuetudinem habuerunt, ἀπεροτικῶν

ARISTOTELES
 Apud F. Ursinum in marmore.

πρὸς Ἑρμίαν τὸν εὐνοῦχον, Ἀταρνίως ὄντα τύραννον, ἐν οἷ μὲν Φασὶ παιδικὰ γενέσθαι αὐτοῦ· ὅς δὲ, καὶ κηδεύσαι αὐτῶ, δόντα τὴν θυγατέρα ἢ ἀδελφίδην, ὡς Φησὶ Δημήτριος ὁ Μαγνης ἐν τοῖς περὶ ἰουανύμων ποιητῶν τε καὶ συγγραφέων· ὅς καὶ δούλον Εὐβούλου Φησὶ γενέσθαι τὸν Ἑρμίαν, γένει Βιβυῶν ὄντα, καὶ τὸν δεσπότην ἀνελέοντα. Ἀρίστιππος δ' ἐν τῷ πρώτῳ περὶ παλαιᾶς τρυφῆς, Φησὶν ἐρασθῆναι τὸν Ἀρίστα τέλῃν παλλακίδος τοῦ Ἑρμίου. * τοῦ δὲ συγγραφέως ἄνετος, ἐγμὲ τε αὐτὴν, * καὶ ἔθεν ὑπερχαίρων τῷ γυναικί, ὡς Ἀθηναῖοι τῇ Ἐλευσινίδι Δημητρὶ. * τῷ τε Ἑρμίᾳ Παιᾶνα ἔγραψεν.

his verbis: *Hac igitur quæstio à propriis personis. Et temporibus ad universæ generis orationem tradita. appellatione igitur.* In hac Aristoteles adolefcentes non ad philosophorum morem tenuerit differendi, sed ad corpiam rhetoricum in utramque partem. ut ornatus, & uberius dici possit, exercuit. *Idem.*

15 Οἱ δὲ, καὶ κηδεύσαι αὐτῶ, Extant utinam Appellacionis libri, quibus accuratissime is responderat qui hoc nomine aucti sunt Aristotelem *βλασφημῆσαι* nam inter omnia que ipsi objecta unquam fuerunt, istud semper fuit vel maximum, quod *καλαίων* Ἑρμίαν, ejus sororem (vel ut alii tradunt, filiam aut neprem) in uxorem duxerit: de quo sic scriptum est apud Aristotelem, *Τὰ μὲν αὐτὰ πρὸς τοὺς πικρατέτα. οὗ δὲ ταῦτα δοκίμω πιστεύονται δὲ ἠψίγοντι πικρὸς αὐτῶν ἢ μὲν, ὅτι τὸν Ἑρμίῳ γέμει, φησὶ μὲν ἀδελφὸς, ἔπειτα δὲ θυγατέρα Πυθιάδα, καλαίων αὐτόν. Οὐκ ἔστι γὰρ ἡ Χίος ἰσχυρῶς ἐπιγρᾶμμα τοῦτο.* Ἑρμίον εὐνοῦχον, &c.

Επειρὸ δὲ, ὅτι ἠχαρίττας Πλάτωνι, πρὶν μὲν αὐτῷ Ἑρμίῳ καὶ τῷ Ἀριστοτέλει πρὸς αὐτὸν φίλιος, ἀλλὰ τὴ πολλοὶ συγγραφεῖς, καὶ δὲ καὶ Ἀπυλλοκίδου τοῖς βιβλίοις ὁ ἔνοχος πικρατέτα βλασφημῶν αὐτοῦ. πρὶ δὲ τοῦ γένους τοῦ Πυθιάδος ἀποχρησάτω αὐτῶν ἐν ταῖς πρὸς Ἀντιπάτρην ἱστορικαῖς ἀπολογητικαῖς, τεινῶντες γὰρ Ἑρμίῳ, ἐὰν τὸν πρὸς ἑαυτὸν νομοῖ, ἔγμει αὐτόν, ἀλλὰ μὲν οὐκ ἔστι καὶ ἀγμῶν οὐκ ἀποχρησάτω μόνου διὰ τῶν καταλαβούσας συμφέρει πρὶ τὸ ἀλλῶν αὐτῶν. Protuli autem totum hunc locum, ut intelligeret lector quam sit credendum iis, qui & Hermie amorem Aristotelei obijciunt: & quòd Veritatem hanc in uxorem duxerit, calumniantur. Nam is quidem qui uuper hujus philosophi vitam, vel potius civitacionem putidam, conscripsit, hoc ita narrat, quasi certissimum τῷ λυγρῶσι Aristotelis indicium. In quo sane negari non potest quin κακοήθειαν suam manifestissime prodiderit. Eiusdem fati-na sunt & cætera pene omnia, que sunt in eo scripto diligentiſſimè, & ut dixi, κακοήθειαν con-gesta, ut tandem efficeret, Aristotelem non hominem, sed scdam quandam victorum fuisse sentiam.

deus est, Atarnensium tyrannum, quem alii quidem delicias ac lusus ipsius fuisse tradunt: alii verò sibi affinitatem addunt, tradita ei filia sive nepte, ut refert Demetrius Magneticus in libris De Pœtisis ac scriptoribus æquiuocis, qui et Eubuli seruum Hermiam fuisse ait, Bithynium genere, quem et dominum suum enecasse. Porò Aristippus In primo de antiquis deliciis libro, Aristotelem ait Hermie concubinam adamasse, * Quam ille cùm sibi permisisset, duxisse eam, et gaudio elatum immolasse mulieri, ut Atheniensis Eleusini-æ Cereri, Hermieque præna scripsisse,

Atqui dicitur τὸν Ἑρμίῳ, [ait Aristoteles veritissime & sapientissime] μὲν οὖν τοῖς διαβόλοις ἀποδίδωται μένος, ἀλλὰ καὶ οἱ τοῖς ἰσχυροῦσι καὶ ἐλαφροῦσι αὐτόν. οὐ μὲν γὰρ πλάτος καὶ βλάτης ἐστὶν ἡ εὐδία γη. Et sane ita est: quicunque de tanto vino, tamque admirabili naturæ interprete detrahere luserunt, si, si quis diligentius rem spectet, reperitur fuisse fatiæ, ut ait idem Aristoteles, *κοφιστὰ καὶ ἱστορικά, καὶ ἰστορικά. H. Casaub.*

16 Καὶ ἔθεν ὑπερχαίρων τῷ γυναικί ὡς Ἀθηναῖοι τῇ Ἐλευσινίδι Δημητρὶ. Primus hoc finxit adversus Aristotelem Lyco: de quo audiamus, si placeat, judicium Aristotelis, *πάντα δ' ἀντιπαλαίως μάλιστα τὸ πρὸς Ἀλεξανδρον ἐπιγράμματα, τοῦ λυγρῶσι ἑαυτὸν Πυθιάδην ἰσχυρῶς φησὶ γὰρ οὗτοι Ἀριστοτέλει ἔστιν ἐπιγρᾶμμα τῷ γυναικί, ταυτῶν ἰσχυρῶς Ἀθηναῖοι, τὸ δὲ μόνον. Idem.*

17 Τῷ τε Ἑρμίῳ παιδικὰ γενέσθαι. Athenæus præna eide negat, hac ratione, quod illam acclamationem que prænaus addi solet, in ἡ Παιᾶ, non habet: que ratio nefcio quanti fieri debeat. Nam quum consistat non in Apollinem tantum, sed & in alios quoque solitos concini hymnos, qui prænae appellentur, an in omnibus eſſent hæc verba dubitari potest. Eum vide lib. xv. *Idem.*

Atque ipsi Hermie præna scripsit. In quo non contentus cum Athenæo, qui lib. xv. eorum refellit opinionem, qui putant hoc, quod ab Aristotele Hermie scriptum est, præna fuisse, quod tamen, in ipse ait, scholium quoddam fuerit, in Hermem mortuum ab eo compositum. Athenæi verba sunt, *ἀλλὰ μὲν καὶ τὸ πρὸς τὸν πολυμαθηστῶν γραφὴν Ἀριστοτέλους εἰς Ἑρμίον τὸν Ἀταρνίαν, οὐ παλαι ἔστιν. & paulo post opinionem suam ipsa scholii recitatione comprobaturus, ita ait. Ἐπὶ δὲ πικρῶς οὐδὲ μὲν ἔγραψεν παρὰ τὸν ἄρμα, ἀλλὰ τὸν σχολίον ἢ τι καὶ αὐτὸ ἔδωκεν, ἔξ αὐτῆς τῆς λέξεως φησὶν γὰρ ποῖον. postea vero scholio recitato, sic scribit. Ἐπὶ μὲν οὐκ εἶπε τίς τι κατὰ τὸν ἑαυτοῦ νόμον παλαιὸν ἔδωκεν, σφραγίσαντος τοῦ γιγναμένου, τελεωσμένου τὸν Ἑρμίον, δὲ δὲ ἔγραψεν, & paulo post idem confirmans, addit, οὐκ ἔστι δὲ οὐτὶς παλαιὸν ἐπιγράμματα. *Allob.**

qui infra scriptus est. Hinc in Macedonia apud Philippum vixisse, atque ab eo Alexandrum filium erudiendum accepisse; pe-titivisseque instaurari solum patrum à Philippo eversum. Id ubi impetrasset, dedisse illis leges. In schola quoque leges tulit, imitando Xenocratem, ut decendialem principem faceret. Ubi verò Alexandro insititudo satis vult navasse operam, commendato illi cognato Callisthene Olympio, Athenas concessit. * Eum audacius quam par erat, alloquentem Regem, et minimè illi obsequentem, ab ipso increpuit asserunt versu,

Qualia mi loqueris, videror si nato super-ber.

quod et factum est. Nangue Hermolao in Alexandrum insidiarum focus fuisse de-prehenfus, cavea ferrea circumduci, præ-dore atque squalore oblitus, leoni postre-

18 ὅς ἔδωκεν γέγραπται. ἐντεῦθεν τε γενέσθαι ἐν Μακεδονίᾳ παρὰ φιλιππῶ, καὶ λαβὴν μαθητὴν παρ' αὐτοῦ 19 τὸν υἱὸν ἀλεξάνδρον· καὶ αἰτήσας ἀμαστῆσαι αὐτὸν τὴν πατρίδα κατασκευάσειαν ὑπὸ φιλιπποῦ, 20 καὶ τυχεῖν οἰς καὶ νόμους θεῖναι. ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ σχολῇ νομοθετεῖν, μιμούμενον ξενοκράτην· ὡςτε κατὰ δέκα ἡμέρας ἀρχοντα ποιεῖν. ἐπειδὴ δὲ ἐδόκει ἐπιεικῶς αὐτῷ συγγενῆσθαι ἀλεξάνδρῳ, ἀπήνεν εἰς ἀθήνας, συστήσας αὐτῷ 21 τὸν συγγενῆ 22 καλλισθέην τὸν Ὀλυμπιον. 23 ἐν καὶ παρρησιαστικώτερον λαλοῦντα τῷ βασιλεῖ, καὶ μὴ πειθόμενον αὐτῷ. Φασὶν, ἐπιπλήξαντα εἰπεῖν,

Ὁ κύμωρος δὴ μοι τέκος ἔσσειαι, οἱ ἀγορευεῖς. καὶ δὴ καὶ ἐγένετο. δόξας γὰρ 24 Ἑρμολάῳ συμμετισταχθῆναι τῆς εἰς ἀλεξάνδρον ἐπιβουλῆς, 25 ἐν σιδηρῷ περιγυστὸ γαλαῶρα, φθειρῶν καὶ

18 ὅς ἔδωκεν γέγραπται. Eidos, hoc est, in τῷ συγγράμματι. Sic dixit Cicero, *intentionem epistolam.* ad Quintum fratrem. lib. 111. *H. Casaub.*

19 *Ab eoque alexandrum filium discipulum accepisse.* Quod etiam est apud Ciceroem lib. 111. De oratore his verbis. *Negue vero hoc fugis sapientissimum regem philippum qui hunc (de aristotele loquitur) alexandro filio doctorem accievit, à quo eodem ille & apenàs accepere præcepta, & loquentis. Aldob.*

20 *Idemque interpretatur.* Unde illud Eliani cap. 17. libri 111. de Var. hist. *Ἀριστοτέλης δὲ τὸν ἐαυτοῦ πατέρα, οὐ τὸν λυγρῶν διδάσκαλον ἐξ ἑαυτοῦ πατέρας, ἀλλὰ τὸν στήνα, ἀπόχρητον αὐτόν. & Plutarchus in alexandri vita, τὸν γὰρ σεναγμῶν τὸ πῆλον, ἔξ ἧς δὲ Ἀριστοτέλης, ἀδελφῶν αὐτῶν ἰσχυρῶς ἐπιγράμματα, συγγενῆ πῆλον. & que sequuntur. Idem.*

21 *Τὸν συγγενῆ καλλισθέην τὸν Ὀλυμπιον.* Callisthenes ex herone aristotelis consobrina nazus erat. Auctor Plutarchus. *H. Casaub.*

22 *Callisthenes Olympio proprium suo eis conciliatio.* Theophrasti sodali, de quo Cicero multis locis mentionem facit, quique historiam, de rebus ab Alexandro gestis conscripsit. Erat autem Callisthenes Heronatus, fratris Aristotelis filia, ut scribit Plutarchus in vita Alexandri, *καὶ γὰρ, inquit, ἐπιβόητο καλλισθέους παρ' ἀριστοτέλει, διὰ τὸν συγγενῆ, ἔξ ἑαυτοῦ γένους ἀντιπᾶς ἀριστοτέλους. Aldob.*

23 *Quem quidem libentius cum rege loquentem: eique minus obtemperantem.* Gravitate Callisthenis, & in loquendo libertatem Alexandro invidiam fuisse testatur Q. Curtius libro 1111. qui cum Cleonis sermone respondentem facit, quo Grecox hortabatur, ut Alexandrum tanquam deum venerarent, ejus verba non fuerunt prætermittenda. *Hand perplexè inquit, in Callisthenem dirigebatur oratio. gravitas vi-*

24 *Et prompta libertas invida erat regi, quasi solus Macedonas paratos ad tale obsequium moverent.* & paulo post, *in Callisthenem, inquit, olim continuum iussisset, perniciosior ira fuit. & de eodem loquitur, Ηαυδμαρταν, inquit, αὐτῶ. & assensu suo accommodatus ingenio.* Plutarchus in Alexandri vita Aristotelem ait, *auditis ab angustis Callisthenis iis que Callisthenes loqueretur, dixisse; ὅτι καλλισθένης δέ-γμο καὶ ἐν δουλώτῳ, καὶ μέγας, ποτὶ δὲ αὐτὸν ἔχον. Idem.*

25 *Hermolao in Alexandrum conjurationis socius.* Hermolao, puer nobilis, Macedo ex regia cohorte, cum in venatione apum telo occupasset, quem Alexander ferre destituerat, iussit ejus verberibus affectus, eamque ignominiam ægre ferens, in Alexandrum conjuravit. Socios sibi conjurationis alivint Nicollstratum, Antipatrum, Afclepiodorum, Philotam, Anticlem, & Epimenem. quez tamen conjurationis Callisthenes neque socius, neque conjuratus fuit, sed ab Epimene indice conjurationis, non ut particeps nominatus est, sed ut is, qui puerorum fermentationibus regem vaporantium aures præbere solitus esset. Q. Curtius lib. 1111. *Idem.*

26 *Et sidiere περιγυστὸ γαλαῶρα.* Varia fuit de hujus morte veterum opinio, ut est apud Plutarchum in Alexandro: quem vide: & Arrian. lib. 17. Justinus lib. xxx. Quippe quom Alexander Magnus Callisthenem philosophum, propter salutarionis Persice interpretacionem motum, insidiarum, quasi sibi parata fuerant, consensum fuisse ratus esset, eumque trucidatis crudeliter membris, abscissisque auribus, ac nono labijsque, in forme ac miserandum spectaculum reddidisset, in super cum cane in cavea clausum ad memi ceterorum circumferret: tunc Lysimachus audire Callisthenem, & præcepta ab eo recipere virtutis solitus, præteritis iactis vitæ, non cul-

ἀκόμοτος. ²⁶ καὶ τέλος λέντι παραβληθείς, αὐτὰ κατέστρεψεν. ὁ δ' οὖν Ἀριστοτέλης ἐβλῆθ' εἰς τὰς Ἀθήνας, καὶ τρία πρὸς τοῖς δέκα τῆς σχολῆς ἀφηγησάμενος ἔτη, ὑπεξῆλθεν εἰς Χαλκίδα. ²⁷ Εὐρυμέδοντος αὐτὸν τοῦ ἱεροφάντου δίκην ἀσεβείας γραψάμενου, ἢ Δημοφίλου, (ὡς Φησι φαθαρίνος ἐν παντοδαπῇ ἱστορίᾳ) ἐπειδὴ περ τὸν ὕμνον ἐπαύθησεν εἰς τὸν προειρημένον Ἑρμείαν.

⁶ ἀλλὰ καὶ ἐπίγραμμα ἐπὶ τοῦ ἐν Δελφοῖς ἀνδριάντος, τοιοῦτον
 Τόνδε ποτ' οὐκ ὄσιός, παραβὰς μακάρων θέ-
 μιν ἀγῆν,
 ἔκτεινεν Περσῶν τοῦζοφῶραν βασιλεύς.
 Οὐ φατερῶς λέγῃχη Φωνίσις ἐν ἀγῶσι κρατή-
 σας,

²⁸ Ἄλλ' ἀνδρὸς πίστει χρησάμενος δαλίου. ἐνταῦθα δὴ πῶν ἀκόνιτον ἐτελεύτησεν, ὡς Φησιν ²⁹ Εὐμηλος ἐν τῇ πέμπτῃ τῶν ἱστοριῶν, βίου ἔτη ἐβδόμηκοντα. ἢ δ' αὐτὸς Φησιν αὐτὸν καὶ Πλάτωνι τριακοντούτῃ συστήναι· διαπίπτων. βεβίαιος γὰρ τρία μὲν πρὸς τοῖς ἐξήκοντα. ³⁰ Πλάτωνι δὲ ἑπτακαίδεκάτης συνίστη. ³¹ ὁ δὲ ὕμνος ἔχει τοῦτον τὸν τρόπον,

⁷ Ἄρετὰ πολὺ μορθε γένει βροτείῳ,
 Θήραμα κάλλιστον βίῳ.
 Σᾶς πῆρι παρθένη μορφᾶς
 Καὶ θανέν ζήλωτος ἐν Ἑλλάδι πότμος,

pe. [ad libertatis patrie reverentiam, venenum ei in remedium calamitatum dedit. Simili supplicio Lyfinaehus quoque ab Alexandro fuit affectus. vide Athenaeum & Senecam. l. i. Casaub.

In caeva ferrea pediculis. Et foribus squallens circumvolvatur. Plutarchus in vita Syllae extrema idem tradit. Eumetrius enim eos, qui pediculis confecti perierunt, καὶ Καλλισθένη, inquit, τοῦ Οὐάθου ἐν ἱερῷ Φουροίμοιο. Aldob.

²⁶ Postremo leoni obiectus interit. Q. Curtius lib. viii. non obijctum leonibus intemisse, sed totum mortem occubuisse scribit his verbis. Callisthenes quoque totius interit. in sui consilia in carnis regis innoxius, sed invidiosissimum aula. Et essent. in iunium accommodatus ingenio. Idem.

²⁷ Εὐρυμέδοντος κῆρ ἐν τῷ ἱεροφ. Vide Athenaeum. l. i. Casaub.

Eurymedon sacerdos. sive Demophilus. Quos eodem ambo eisdem accusationis auctores nominat Athenaeus lib. xv. ὡς, inquit, ἐ τῷ τῆς ἀσεβείας κατὰ

mo obiectus est, sicque excessit e vita. Enimvero Aristoteles Athenas profectus, cum illic tredecim annos docuisset, elam in Chalcidem concessit, quod ab Eurymedonte facorum antistite impietatis accusatus esset, sive, ut Phavorinus ait In omnimoda historia, à Demophilo, quod hymnum in quem quem praediximus Hermetiam scripserit, * quodque hoc epigramma statuae, quae in Delphis est, incidit curaverit :

Impius hunc quondam Persarum morte ty-
 rannus
 Mulcavit, violans jusque nefasque
 virum.
 Nam neque collato oppressit certamine
 verum
 Insidiosè hominis usus amicitia.

Hic verò, ut ait Eumelus In quinto histo-
 riarum, aconitum bibens, mortuus est
 septuagesimo aetatis anno. Idem verò re-
 fert ipsum Platonem trigennarium se in disci-
 plinam dedisse; sed profecto fallitur. Vi-
 xit enim tres et sexaginta annos: septi-
 modicem autem aetatis anno Platonem
 audire cepit. Est autem hymnus hujus-
 modi :

* Virtus laboriosa generat mortalium,
 Honorissimum vitæ humanæ incitamen-
 tum.
 Pro tua siquidem forma, ô virgo,
 Expositur in Græciâ mortis conditio :

τοῦ φιλοσόφου γραφὴ ἀπὸ τῆς ἀρχαίας ἡμετέρας, ἐν αὐτῇ τε παρασκευασθῆναι ὑπὸ Εὐρυμέδοντος. Accusatus ergo Aristoteles impietatis crimine, quod Hermetæ mortali praxia scripserit tanquam immortalis, quodque ei sacrificium fecisset. hoc enim carminis generis iudicibus deorum fœlis præcipue uti solebant. Aldob.

²⁸ Ἄλλ' ἀλλ'] Τριάρηται. ἀδύσ & δολίου. Apud interpretem autem (quicunque is sit qui versus interpretatus est apud Diogenem) habetur ἀδύος & δολίου. sicut in ejus interpretatione legitur. Insidiosè hominis usus amicitia. Sed suspicor ab eo scriptum fuisse Insidiosè: quod deinde in Insidiosè depravatum, occasione præbuerit ei qui Græcos versus Latinis præfixit, mutatiditidem δολίου in δολίου. Multo autem magis ridiculum est quod quidam afferunt ἀδύος & δολίου. H. Steph.

²⁹ Εὐμηλος. Male quidam, ἔπι πολεός. H. Casaub.

³⁰ Πλάτων δὲ ἐπὶ τῷ κωμικῷ τῆς συνίστη] Lege ἐπὶ τῷ κωμικῷ. Vide Ammonium. Idem.

³¹ Ὁ δὲ ὕμνος ἔχει τοῦτον τὸν τρόπον] Vide, si lubet, editam nuper à nobis hujus vitæ versionem. Idem.

Et gravium assiduorumque laborum tole-
 rantia.

Talem nimirum inferis hominum animis
 fructum plane immortalæ :

Et auro præstantiorem, parentibusque
 ipsis,

Somnoque dulcissimo.

Nam in tui gratiam Iovis Hercules

Et Lææ filii multa perpessi sunt,

Operibusque vim tuam declaraverunt.

Quin et tui desiderio Achilles,

Et Ajax ad inferos penetrarunt.

Tuaque forma luculentissima gratia

Atarææ civem

Solis privavit lumine.

Quocirca clarum operibus

Immortales eum auctorem reddent Musæ,

Memoria filia,

Quæ Iovis hospitalis decus augere solent,

Amicitiaque munus firma.

In hunc et nostrum est hoc epigramma.

Nuper Aristotelem, læsâ ut pietate no-
 centem,

Detulit Eurymedon, sacrificus Cereris.

Ille aconita bibens subterfugit. certè aco-
 niti

Hoc erat, injustum vincere sacrificium.

⁹ Primum hunc orationem judicalem pro
 seipso scripsisse, cum hujus criminis ar-
 gueretur, Phavorinus In omnimoda hi-
 storia, auctor est, ac dixisse, Athenis

Es pyra nata pyris; sicque in scibus
 extant.

Ait autem Apollodorus In chronicis, na-
 tum illum anno primo nonagesimæ Olympiadis, perexissetque ad Platonem
 decimoseptimo aetatis anno, annosque vi-
 ginti apud eum fuisse commoratum. Tum
 vero venisse Mitylenem principe Eubulo,
 quarto anno centesimo octavo Olympia-
 dis. Verum Platonem primo anno functo
 vita, sub Theophilo, profectum esse ad

³² Orationem judicalem in hoc ipso judicio pro se scripsisse. Cujus mentio fit ab Athenæo, qui eam apolo-
 giam vocat, addita tamen præfatione. si modo ea sit Aristotelis. quin etiam ex ea citat hujusmodi verba. οὐ γὰρ ἂν ποτε Εὐμείης ἦναι ὡς ἀθανάτου προσκομι-
 νος, ὡς ἔπαρ' ἀντὶ κατὰ κατασκευασθῆναι, καὶ ἀθανάτου τὸν
 φῆσι βουλήμενος ἐπιταφίαις ἀντιμαίειν ἡρώδη. Aldob.

Καὶ πόρους τλήναι μάλερός ἀκάμαντας.
 Τοῖον ἐπὶ Φρένα βάλλεις καρπὸν εἰς ἀθάνα-
 τος,

Χρυσοῦ τε κρείσσον καὶ γενεῶν,
 Μαλακαυγητοῖο θ' ὕπνου.

Σοῦ δ' ἐνεὶ ἐκ Διὸς Ἡρακλέης,
 Λήδας τε κοῦβρι πόλλ' ἀνέτλασαν,

Ἐργοῖς ἀναγορευόντες δύναμιν.

Σοῖς τε πόθει Ληχίλλεος

Αἴας τ' αἰδαο δόμου ἤλθον.

* Σᾶς δ' ἐνεκα Φιλίου μορφᾶς

Ἄταρνεὸς ἐντροφον

Δελίου χηρῶσεν αὐγάς.

Τοῖ γὰρ αὐδιδμος ἔργοις

Ἀθανάτοί τε μιν αὐξήσουσι μούσαι,

Μναμοσύνας θυγάτρεις,

Διὸς ζηνίον σέβας αὐξουσαι,

Φιλίας τε γέρας βεβαίον.

ἔστι δ' οὖν καὶ εἰς τοῦτον ἡμῶν, οὗτως ἔχον

Εὐρυμέδον ποτ' ἐμελλεν Ἀριστοτέλην ἀσεβείας

Γραψάσθαι, Δηοῦς μυστίδος ἀν πρόπολοσ.

Ἄλλὰ πῶν ἀκόνιτον, ὑπέκφυγε τοῦτ' ἀκονιτί

Ἦν ἄρα νικήσαι συκοφάσεις ἀδίκους.

⁹ τοῦτον πρῶτον φαθαρίνος ἐν παντοδαπῇ ἱστο-
 ρίᾳ, ³² λόγον Φησι δικαίον ὑπὲρ ἑαυτοῦ συγ-
 γράψαι ἐπ' αὐτῇ ταύτῃ τῇ δίκῃ, καὶ λέγειν, ὡς
 Ἀθήνησιν

³¹ Ὀχνη ἐπ' ὄχνη γηράσκει, σῦκος δ' ἐπὶ σῦκα.

Φησὶ δ' Ἀπολλοδώρος ἐν χρονικῶς, γεννηθῆναι

μὲν αὐτὸν τῷ πρῶτῳ ἔτει τῆς ἐνάτης καὶ ἐνενηκκο-
 στῆς Ὀλυμπιάδος· παραβαλεῖν δὲ Πλάτωνι,

καὶ διατρέψαι παρ' αὐτὸν εἰκοσιν ἔτη ἑπτακαίδε-
 κῆτη συστάντα, καὶ εἰς τὴν Μιτυλήνην ἔλθειν ἐπὶ

ἄρχοντος Εὐβούλου, τῷ τετάρτῳ ἔτει τῆς ὀγδόης

καὶ ἑκατοστῆς Ὀλυμπιάδος. Πλάτωνος δὲ τελευ-
 τήσαντος τῷ πρῶτῳ ἔτει ἐπὶ Θεοφίλου πρὸς Ἐρ-

³³ Virtus post pimum senescit, Et sicus post sicum.]
 Significabat, ut opinor, Atheniensis populi inge-
 nitum, qui uno oculo philosopho, in ceteros idem
 faceret. Quod enim in Anaxagora, in Socrate, idem
 in ipsum facere voluerat. Verus est Homeri in Odyss.
 Alcinoi horros describentis. Idem.

10 μείαν ἀπάραι, καὶ μείναι ἔτη τρία. * 14 ἐπὶ Πυθοδότῳ δ' ἐβίην πρὸς φίλιπον, τῷ δευτέρῳ ἔτει τῆς ἐνάτης καὶ ἑκατοστῆς Ὀλυμπιάδος, ἄλλεῖ ἀνδρὸν πεντεκαίδεκα ἔτη ἤδη γεγονότος. εἰς δ' Ἀθήνας ἀφικέσθαι τῷ δευτέρῳ ἔτει τῆς ἐνδεκάτης καὶ ἑκατοστῆς Ὀλυμπιάδος. καὶ ἐν Λυκίῳ σχολάζειν ἑτὶ τρία πρὸς τοὺς δέκα, εἶτα ἀπάραι εἰς Χαλκίδα τῷ τρίτῳ ἔτει τῆς τετάρτης καὶ δεκάτης καὶ ἑκατοστῆς Ὀλυμπιάδος, καὶ τελευτῆσαι ἐτῶν τριῶν που καὶ ἐξήκοντα, νόσῳ ὅτε καὶ Δημοσθένη καταστρέψαι ἐν Καλαβρίᾳ ἐπὶ Φιλοκλείου. λέγεται δὲ, διὰ τὴν Καλλισθέους πρὸς Ἀλέξανδρον σύστασιν, 15 προσκρούσαι τῷ βασιλεὺς κακείνου ἐπὶ τῷ ταύτῳ λυπήσαι, 16 Ἀναξίμενη μὲν αὐτῆσαι, πέμψαι δὲ καὶ Ξενοκράτη δ' ἄρα. * ἀπέσκαψε δ' εἰς αὐτὸν ἐπίγραμμα καὶ Θεοκρίτος ὁ Χίος, οὕτως αἰνήσας, ὡς Φθῆν Ἀμβρόν ἐν τῷ περὶ Θεοκρίτου.

17 Ἐρμίου εὐνούχου ἢ Εὐβούλου ἄμα δούλου, Σήμα κενὸν κενόφρων τεύξεν Ἀριστοτέλης. ἀλλὰ καὶ Τίμων αὐτοῦ καθήλατο, εἰπὼν,
Οὐδ' ἄρ' Ἀριστοτέλους εἰκαισύνῃς ἀλεγείνης. καὶ οὗτος μὲν ὁ βίος τοῦ φιλοσόφου. ἡμεῖς δὲ καὶ διαθήκας αὐτοῦ ἐνεύχομεν, οὕτως πως ἐχούσας. Ἔσται μὲν εὖ. εἰάν δέ τι συμβαίῃ, τὰ δὲ δίδετο Ἀριστοτέλης. ἐπίτροπον μὲν εἶναι πάντων καὶ 12 διαπαντός 18 Ἀντίπατρον. * 19 ἕως δ' ἂν Νικάνωρ

Hermiam, mansisseque annos tres. * Sub Pythodoto autem se contulisse ad Philippum, secundo anno centesimænonæ Olympiadis; Alexandro quintumdecimum jam annum ætatis agente. Athenas verò concessisse secundo anno centesimæundecimæ Olympiadis, atque in Lyciæ tredicim annos docuisse, ac demum perexiisse Chalcidem, tertio anno centesimæ quattredecimæ Olympiadis, morboque periisse, cum esset annorum ferme sexaginta-trium. Quo etiam tempore Demosthenes in Calabria defunctus sit, sub Philocle. Fertur autem, ob Callisthenem Alexandro commendatum, in regis offensionem incidisse: illumque ad eum contristandum Anaximemem extulisse, ac mississe Xenocratam dona. * Luit in eum epigrammate Theocritus Chius, ut ait Ambryon in libro De Theocriti vita, in hunc sensum:

*Hermia eunuchi simul Eubulicium
Mente vacans vacuum struxit Aristoteles.*

Timon quoque sic illum agit:
Sed neque Aristotelis levitas miseranda loquacis.
Hæc vita Philosophi fuit. Cæterum nos ipsius quoque testamenta legimus in hunc ferme modum. BENE quidem ac prospere sit. Quod si quid contigerit, ita disposuit Aristoteles. Curatorem omnium et semper jussit esse Antipatrum. * Donec

14 Ἐπὶ πυθοδότῳ] Pythodorum appellat Diodorus. *Ms. Calaub.*
15 Ἀπὸ τῆς ὀφειλῆς. Extant verba ex quadam epitola ab Alexandro ad Antipatrum scripta apud Plutarchum in Alexandri vita, quibus de Callisthenes ceterisque conjuratis loquens, sic ait. εἰ μὲν παῖδες οὐδὲ τῶν Μακεδόνων καταλίθησιν, τὸν δὲ σοφιστὴν ἴσῳ καθῆσθαι, καὶ τοὺς ἐπιμνησκόντας αὐτῷ. quibus verbis non est obscurum Callisthenem, & Aristotelem significari. Sophistes enim, Callisthenes: qui cum multis Aristoteles. *Aldob.*
16 Ἐν ἀναξίμενῳ ἀνοήτῃ. Pro Anaximene Alexandrum opinor legendum esse, qui & Abdenites philosophus, & apud Alexandrum fuit, unâ cum Callisthenes Olympio, ut Plutarchus ait in Alexandri vita. Nam si Anaximemem philosophum, de quo dictum est in secundo libro, significat, cum is sexagesima sexta Olympiade natus sit, vix videretur posse cum Aristotele cœnsere, qui tot post eum annis natus est. *Idem.*

17 Ἐρμίου εὐνούχου] Scemna Theocriti est in sequenti maxime disticho, quod erat apud Eubebium & Plurarchum; & miror à Laërtio non esse descriptum. Nlla est tibi φρονία, Ἀριστοτέλει δὲ, inquit, καὶ λελαθῆσιν Θεοκρίτος ἰ Χίῳ, ὅτι τῷ παρὰ Φίλιππον καὶ Ἀλέξανδρον ἦσαν ἀγκυρώσας.
— αἰσθητικῶς;
18 Ἐπὶ Καλαβρίᾳ, Βορβίον ἐν περαχίᾳ. ἐπὶ γὰρ περαχίᾳ περὶ Πάλλον, ἐν Μακεδονίᾳ Βόρβιον καλοῦσι. Prior versus ita legitur apud Eubebium:
Ὅς διὰ τὴν ἀνομήτην γαστρίαν φθῆν ἐλάσσο κείνῳ, &c. *Ms. Calaub.*
19 Ἀντίπατρον.] Qui Alexandro mortuo procuratoriem regni suscepit. *Aldob.*
20 Ἔως δὲ Νικάνωρ καταλάβῃ ἐπιμελιεῖσθαι Ἀριστοτέλην.] Illud quidem perspicuum, esse ita distinguentium, ἕως δ' ἂν Ν. καταλάβῃ, ἐπιμελιεῖσθαι, &c. nam constituantur manifestò istis verbis curatores cum Antipatro, ceteri non pari potestate, Aristomenes & qui

verò Nicanor adolecat, curatores ac tutores instituit Aristomenem, Timarchum, Hipparchum, Diotelem et Theophrastum, (si voluerit, ac curam suscipere integrum sit) filiorum et Herpylidis, rerumque omnium. Cumque puella fuerit matura virginitatis, tradidit illam Nicanori. Sin vero puella quidpiam contigerit, quod ablit, vitæque prius quam conubio jungatur, sive etiam postquam nupsit antequam filios procreet, exceperit, Nicanor dominus esto: ut et de puero, et de cæteris dignè nobis ac sese disponat. Curet autem Nicanor et de puella, et de puero Nicomacho, nihil ut illis defuit, patris ac fratris una implens munus. Quod si Nicanori quidpiam contigerit, quod ablit, sive priusquam puellam duxerit, sive postquam duxerit, nondum filiis natis, que quidem ille instituerit, ea rata sunt. * Sin autem voluerit Theophrastus esse cum puella, eadem obtineant que cum Nicanore. Sin alius, curatores habito cum Antipatro consilio, et de puella et de puero disponant, ut eis videbitur optimum. Curam autem habeant tutores et Nicanor, mei et Herpylidis

καταλάβῃ, ἐπιμελιεῖσθαι Ἀριστοτέλην, 19 Τιμαρχῶν, Ἰππάρχων, Διοτέλη, Θεόφραστον. εἰάν βούληται καὶ ἐνδέχεται αὐτῷ, τῶν τε παιδῶν καὶ Ἐρπυλίδος καὶ τῶν καταλειμμένων. 20 καὶ ὅταν ἄρα ἢ τῷ παιδί, ἐκδοθῆσαι αὐτῷ Νικάνωρι. εἰάν δὲ τῷ παιδί συμβῇ τι, ὃ μὴ γένοιτο, οὐδὲ ἔσται, πρὸ τοῦ γήμασθαι, ἢ ἐπειδὴ ἀν γήμαται, μήπω παιδῶν ὄντων. Νικάνωρ κύριος ἔστω καὶ περὶ τοῦ παιδίου καὶ περὶ τῶν ἄλλων διοκίειν ἀξίως καὶ αὐτοῦ καὶ ἡμῶν. ἐπιμελιεῖσθαι δὲ Νικάνωρ καὶ τῆς παιδὸς καὶ τοῦ παιδὸς Νικμάχου, ὅπως ἂν ἀξίω τὰ περὶ αὐτῶν, ὡς καὶ πατήρ ἂν καὶ ἀδελφός. εἰάν δέ τι πρότερον συμβαίῃ Νικάνωρι, ὃ μὴ γένοιτο, ἢ πρὸ τοῦ λαβῆναι τὴν παιδα, ἢ ἐπειδὴ ἀν λάβῃ, μήπω παιδῶν ὄντων. εἰάν μὲν τι ἐκείνος τάξῃ, ταῦτα κύρια ἔστω. * 21 εἰάν δὲ βούληται Θεόφραστος εἶναι μετὰ τῆς παιδὸς, καθάπερ πρὸς Νικάνωρα. εἰ δὲ μὴ, τοὺς ἐπιτρόπους βουλευομένους μετὰ Ἀντιπάτρου, καὶ περὶ τῆς παιδὸς καὶ περὶ τοῦ παιδίου διοκίειν ὅπως ἂν αὐτοῖς δοκῇ ἄριστα εἶναι. 22 ἐπιμελιεῖσθαι δὲ τοὺς ἐπιτρόπους, καὶ Νικάνωρα, μνησθέντας ἐμοῦ καὶ Ἐρ-

cum eo nominantur. At quid illa verba significent, ἕως ἂν Νικάνωρ καταλάβῃ, quibus terminatur istorum cura & administratio, id verò non æquè claret. Videtur sane καταλειμμένον esse, adire hæreditatem, idque nos secuti sumus: nam hic Nicanor Proxiem, de Aristotele olim bene meriti viri, filius dicitur ab Aristotele adoptatus. itaque jure filii partem bonorum à morte patris potuit sibi vindicare. Hoc ergo est καταλειμμένον. & hæc ratio quæ nos movit ut sic acciperemus illa verba. Me tamen movent non pauca, ut hunc locum aliter putem exponendum. Nam factum esse nulla ex parte heredem istum Nicanorem, ex hoc testamento non colliges. Duo enim sunt que hic tribuantur Nicanori ab Aristotele. Alterum est, filia Pythais, quam ei pater uxorem destinat, & cum illa bonorum partem que illi velut in dotem cessura erat: alterum cura viduæ & liberorum, & bonorum administratio. Quare illa verba ἕως ἂν Νικάνωρ καταλάβῃ, non videtur ita posse accipi. Ex testamenti autem sine apparet, Nicanorem, quum hoc testamentum condideret Aristoteles, vel domo abstinisse, suscepta aliqua ut videretur periculosa peregrinatione: vel aliquo morbo laborasse, aut necesse fuerit eadem sollicitum, ut pro ea votum fecerit quod ibi commemoratur. Videmus ergo nam hinc potius sine illa superiora verba exponenda, ut sit sensus, Aristomenem & reliquos

tantisper curatores esse, ἕως καταλάβῃ Nicanor: hoc est, tantisper dum redire esset ex itinere in quo tunc erat: vel dum ex eo morbo convalesceret quo tunc laborabat. tum illum voluit καταλειμμένον: id est, simul Pythaidem uxorem ducere, & rerum curam atque administrationem suscipere. *Ms. Calaub.*
20 Τιμαρχῶν.] Inter Τιμαρχῶν & Διοτέλην interiectum habent plerique codices Ἰππάρχων. quod & interpretes agnoscit. *H. Steph.*
21 Καὶ ὅταν ἄρα ἢ τῷ παιδί ἐκδοθῆσαι αὐτῷ Νικάνωρι.] Τῷ παιδί, hoc est, Πυθαίᾳ, ut docet Ammonius. Μετὰ δὲ τῷ τελευτῶν, inquit, τοῦ Νικμάχου καὶ τῆς Φαιστίδος, ἀνάγεται ὁ Χριστοτέλης παρα τῷ Πρόβητῳ Ἀταρπί, οὗ καὶ τῆς προφῆς διαμνημονεύει ὁ Ἀριστοτέλης, οὗ μόνον τὸν ταύτῳ Νικάνωρα ἀδελφόν, καὶ πῶς τῶν παιδῶν ἐπιδοτῶνται, ἀλλὰ καὶ οὖν αὐτὸν εὐνοῦσῶσάσαν, καὶ ταύτῳ ἰσὺ τῶν ἀδελφῶν διαθήκας ἐπέτροπε τῷ ἑαυτοῦ νομίματι Πυθαίᾳ δοῦναι γαμήσιον τῷ Νικάνωρι. *Ms. Calaub.*
22 Θεοφράστου. si vult esse cum filia, esto quæsi admodum Nicanor.] Generum ergo sibi adificat Theophrastum, si quid humanitus accidat Nicanori. *Aldob.*
23 Ἐπιμελιεῖσθαι δὲ τοὺς ἐπιτρόπους καὶ Νικάνωρα, ἀποθνήσκοντες ἐμῷ, καὶ Ἐρπυλίδος.] Athenæus lib. xiii. Ἀριστοτέλης δὲ ἰ Σαργυρίως ἐξ Ἐρπυλίδος τῆς ἑταίρας ἐπιμελιεῖσθαι Νικμάχου, καὶ τῶν ταύτῃ μὲρμι βουλή. *M m 2*

ἔδωκεν. 49 Οὐ τὸν τρόπον, εἶπεν, ἀλλὰ τὸν ἀνθρώπον ἡλέσας. συνεχῆς εἰσὶν λέγειν πρὸς τὸ τοῦ φίλου καὶ τοῦ φοιτῶντος αὐτῷ, ἔνθα ἂν καὶ ἔσθον διατρέβων ἔτνχεν, ὡς ἢ μὲν ἄρασις ἀπὸ τοῦ περιχρότου αἵρος λαμβάνει τὸ Φίος· ἢ δὲ ψυχὴ ἀπὸ τῶν μαθημάτων. πολλὰκις δὲ καὶ ἀπὸ τῶν ἀθηναίων ἔφασκεν εὐρημαίναι πυροῦς καὶ νόμου· ἀλλὰ πυροῦς μὲν χρῆσθαι, νόμοις δὲ μή. * τῆς παιδείας ἔφη τὰς μὲν ρίζας εἶναι πικράς, γλυκεῖς δὲ τοὺς καρπούς. ἐρωτηθεὶς τί ἐστὶν ἑλπίς; Ἐγγηγορῶτες, εἶπεν, ἐνύπνιον. 50 Διογένης ἰσχυρά αὐτῷ διδόντος, νόσας ἴτι, εἰ μὴ λάβῃ, χρεῖαν εἴη μεμελετηκῶς, λαβὼν, ἔφη Διογένη μετὰ τῆς χρεῖας καὶ τὴν ἰσχυρὰ ἀπαλωλευκέναι. πάλιν δὲ διδόντος, λαβὼν καὶ μεταίρσας, ὡς τὰ παῖδιά, εἰπὼν τῷ Μέγας Διογένης, ἀπέδωκεν αὐτῷ. τριῶν δὲν παιδεία, φύσεως, μαθήσεως, ἀσκήσεως. ἀκούσας ὑπὸ τίνος λαοδουρεῖσθαι, ἀπόντα με, ἔφη, καὶ μαστιγοῦται. τὸ κάλλος παντὸς ἐλε- 19 γεν ἐπιστολίου συστατικώτερον. * οἱ δὲ τοῦτο μὲν Διογένη φασὶν ἄριστῶν αὐτὸν δὲ, 51 δῶρον εἰ-

49 Οὐ τὸν τρόπον, ἔπεν, ἀλλὰ τὸν ἀνθρώπον ἡλέσας. Cicero pro Quintio. Obsecravit ut alterum, si non profuerit, ac saltem hoc si non homini, si hu- manitati, pariter habeat. Seneca De beneficiis lib. 4. Non tantum dicitur illa tribuimus, sed negligenter tantum rogari: Et non homini dantur, sed humanitati. Eleganter etiam Herodes apud A. Gellium, est diversè, Demetrius, inquit, huic dicitur ante, cunctis malè est. tantum homini, non tantum homini. H. Caf. 50 Διογένης ἰσχυρὰ αὐτῷ δίδουσι. Ita enim solum fieri inter illos misellos philosophos, qui maxima ex parte mera erant hominum mendicabula, gula manna. Lærtius in Stilpione, Κράττης τὸ Κοινὸν ἰσχυρὰ πρὸς τὸν αὐτὸν καὶ ἰσχυρὰ δὲ τῷ μένῳ κατεφαγῆναι. τοῦ δὲ Ὁ Ηράκλειος ἰσχυρὰς, ἀπολά- σκον τῶν ἰσχυρῶν. Οἱ μὲν ἔφα, ἀλλὰ καὶ τὸ ἰσχυρὸν, αὐτὸν ἀπέδωκεν ἢ ἰσχυρῶν. Aristoteles verò hoc totum elegantissimè irritid tanquam puerile, & vitis indignum. Summ autem hoc iudicium non verbis exponit, sed factis. μεταίρσας, ait Lærtius Diogenem, ut pueros solent iustitiam, quod Perlus dicit manus quate- re. Hic est sensus huius loci: quem non intelli- gentes quidam, corruptum esse eum putarunt: & longe aliter sunt interpretati: sed ne illi frustra fue- rint. Idem.

51 Δῶρον εἰσὶν εὐμορφίας] Adeone inficetus, & ἀκόσμος est quicumque, ut hoc ab acunifium philoso- phorum proficisci potuisse credit; Egregium verò ἀ- ποφύργημα, & Aristotele dignum; pulchritudinem, donum esse egregie forma. Acunifium verò Aristoteles (quo tendunt & alorum quædam, quæ hic recen- tentur dicta) εὐμορφίας (ita enim legendum; non εὐμορφίας) seu pulchritudinem, δῶρον, id est, donum, seu munus esse: quod vulgo dicitur; & gift; or: a ἔργω, δῶρον autem, seu munus, vel sapientissimò aliis, & potentissimò, interdum capi & cor- ruptum, nonnulla, & tristissima temporum omnium querela est. Δῶρον θεοῦ πῶθεν καὶ αὐθιμοῦ βασιλέως vulgare dictum, Platoni notatum in Politicis. Pariter & sacre litteræ; τὸ γὰρ δῶρον, ἀποφύργει ἀφ- θαλάμῳ οὐρανῶν, Deut. 16. 17. Quæ alludit au- thor Ecclesiastæ; καὶ ἀπέδωκεν τὸν καρπὸν (sapien- tiam intellige) δῶρον. Ita sane ibi Hebraica. Quid autem magis pulchritudini conveniens? Gratia est pulchro gratiam: & corporis virtus: air verus Poëta; & nemo hoc agere ferat. Illud mis- randum e etiam que turpia, & flagitiosa; pulchritu- dinis interveniente lenocinio, recta, & pulchra sepe videntur. Mer. Casaub.

se: Socratem verò, modici temporis tyran- nidem: Platonem, nature privilegium: Theophrastum, tacitam deceptionem: Theo- eritum, ebrium detrimentum: Carneadem, regnum satellitibus non exens. Roga- tus, quid differrent docti ab indoctis? Quo, inquit, inventes à mortuis. Eruditionem dicebat inter prospera esse ornamentum, inter adversa refugium. Parenter qui liberis erudiendis curassent, longè honorabiliores esse his qui solum genuissent. Hor enim vivendi tan- tum, illos etiam bene beateque vivendi aucto- res esse. Gloriantur cuidam quoddam magnæ ef- fete urbis civis, Noli, inquit, hoc attendere, sed an dignus sis magna et illustri patria. * Rogatus quid sit amicus? Una, inquit, anima in duobus corporibus habitans. Homi- nes plerisque dicebat ita esse parcos, ac si sibi per vitium essent: alios tam prodigos, ac si continuo morituri. Percontanti, Cur hono- rista forma præstantibus diutius congregimur? Cæci, inquit, hæc interrogatio est. Rogatus Quid ex philisophia lucratus fuisset? Hoc, inquit, ut iniustus ex faciam, quæ plerique per legum metum faciunt. Interro- gatus Quo pacto discipuli egregie proficerent? Si excellentiores, ait, persequantur, tar- diiores non morantur. Loquaci homini, cum illum improbè probis multis obtudisset,

52 Socratem tyrannidem non duntaxat. Qui apophthegmata Græca ab Arsenio Archiepiscopo collecta legitur, hunc locum caveant. Non enim optime vir Lærtii sententiam, à quo hæc ipsa in suum li- brum transtulit, satis percepit, sed quod Socrates, Plato, Theophrastus, & Theocritus, Carneades de pulchritudine dixisse à Lærtio narratur, hoc de his ipsis ab Aristotele dictum narrari putavit. Alder. 53 Καρτιάδου ἀδορφορῶτος βασιλείαν] Non est hic Carneades ille nobilis philosophus, de quo superiore libro: sed alius quispian parum mihi notus. Simile dictum Platoni de Anthele, illum sibi ἀδορφορῶ- τος καρτιάδου κατὰ παρανομίαν εἶπεν, Mer. Casaub. 54 ἀδορφορῶτος βασιλῆ] Memini in quodam non magis certè momenti libro, hæc de pulchritudine dicta. Italo nescio cui potèe tribui, sed nec Italus ille Græca consulerat, ut intellexerat saltem, qui Larinum interpretem fecerat, hæc ita reddidit: non solitatio verò, ἀδορφορῶτος, sine sicutatoribus, vel, sicutatoribus melius hic, quam consuleribus. Mer. Casaub. 55 Εὐμορφίας τί ἐστι φίλος; ἔφη, μὴ ψυχῆ. In veterè editione Basilicè legebatur φιλοσοφίας, pro φί-

πῶν εὐμορφίαν. 52 Σωκράτη δὲ, ελιγοχρόνιον τυραννίδα. Πλάτωνα, πρᾶξιμα Φύσεως. Θεόφραστον, σιωπῶσαν ἀπάτην. Θεοκρίτων, ἐλε- φαντίνην ζημίαν. 53 Καρτιάδην, 54 ἀδορφορῶτος βασιλείαν. ἐρωτηθεὶς τίμ διαφέρουσι οἱ πεπαι- δευμένοι τῶν ἀπαιδευτῶν; Ὅσω, εἶπεν, οἱ ζῶντες τῶν τεθηκῶτων. τὴν παθεῖαν ἔλεγον ἐν μὲν ταῖς εὐτυχίαις εἶναι κόσμον, ἐν δὲ ταῖς ἀτυχίαις καταφυγὴν. τῶν γονέων τοὺς παιδίστας ἐν τιμοτέρους εἶναι τῶν μόνον γεννησάντων. τοὺς μὲν γὰρ, τὸ ζῆν τοὺς δὲ, τὸ καλῶς ζῆν παρασχέ- σθαι. πρὸς τὸν καυχώμενον ὡς ἀπὸ μεγάλης πύ- λωας εἶη; Οὐ τοῦτο, ἔφη, δεῖ σκοπεῖν, ἀλλ' ὅς τις μεγάλης πατρίδος ἀξίος ἐστίν. * 55 ἐρωτηθεὶς τί ἐστι φίλος; ἔφη, μία ψυχὴ δύο σώμασιν ἐνοι- κούσα. 56 τῶν ἀνθρώπων ἔλεγε, τοὺς μὲν οὐτῶ φεῖσθαι ὡς αἰεὶ ζῶσιν, τοὺς δὲ οὐτῶ ἀνα- λίσκων ὡς αὐτῶ τεθηκῶτους. πρὸς τὸν πῶθι- μενον διὰ τί τοῖς καλοῖς πολὺν χρόνον ἐμυλοῦμεν; Τυφλοῦ, ἔφη, τὸ ἐρώτημα. ἐρωτηθεὶς τί ποτ' αὐτῶ περιγέγονεν ἐκ φιλοσοφίας; ἔφη, τὸ ἀ- νεπιτάκτως ποιεῖν ἄτινες διὰ τὸν ἀπὸ τῶν νόμων φῶρον ποιοῦσιν. ἐρωτηθεὶς πῶς ἂν προκόπτειν οἱ μαθηταί; ἔφη, Ἐὰν τοὺς προέχοντας διώκοντες, τοὺς ὑστερούτας μὴ ἀναμείνωσι. πρὸς τὸν εἰπόντα ἀδολέσχην, ἐπειδὴ πολλὰ αὐτοῦ 57 κατήλθησε,

les. sed id nec Ambrosius sequutus est. & rectè postea à doctis viris mutatum fuit. Quis ergo non miretur inveniri nuper potuisse, qui βαλαροφραγῆν quàm invenit frugibus uti maluerint? Siquidem φιλοσοφίας legi is, quem ego κακοῦτα verissimè appellare solco. H. Casaub. 56 Τῶν ἀνθρώπων ἔλεγε τοὺς μὲν οὐτῶ φεῖσθαι ὡς αἰεὶ ζῶσιν, τοὺς δὲ οὐτῶ ἀναλίσκων. Hinc illud non illepidum Luciani epigramma, Ἀετὸν φεῖσθαι τῶν ἐπὶ ἀγαθῶ ἀπέλαται. Ἄε δι' ἀνομιῶν, φεῖσθαι ἐπὶ κακοῖν. Idem. 57 Κατήλθησε] Perperam quiddam & ridiculè pro κατὸν ἄλλοις reposituit κατὸν ποτε. Hæc autem verba pro paulo post adduntur, φησὶται γὰρ καὶ οὐτῶ, alium quoto sensum habere quàm eum qui ab interprete illis datur. Significari enim illis, hoc quoque modo referri Aristotelis responsum, non solum ut utate et recte: unquam pag. 277. hinc. Est tamen parum inter ut- queque discrepans. Hic enim dicit, in stiperoganda homini improbo, non hominis sed humanitatis ratio- nem à se habitam: at verò illic, non moris sed ho- minem miseram esse. Non. Steph.

17 μήτι σου κατεφλάρησας; μα δὲ, εἶπεν· εὐ-
18 γάρ σοι προείπον. * πρὸς τὸν αἰτιασάμενον ὡς
εἴη μὴ ἀγαθὸν ἔρανον δέδωκός (φέρεται γὰρ καὶ
αὐτῷ) οὐ τῷ ἀνθρώπῳ, φησὶν, ἔδωκα, ἀλλὰ
τῷ ἀνθρώπῳ. ἐρωτήθεις πῶς ἀντὶς φίλος πρὸς-
19 φεραίμεθα, εἴφη, ὡς ἀν' εὐχάιμεθα αὐτοῦς ἡ-
μῶν προσφερέσθαι. τὴν δικαιοσύνην εἴφη ἀρετὴν
20 ψυχῆς διανεμητικὴν τοῦ κατ' ἀξίαν. κάλλιστον
ἐφ' ὅδον τῷ γῆρα τὴν παιδείαν ἔλεγε. φησὶ δὲ
21 φαβωρῖνος ἐν τῷ δευτέρῳ τῶν ἀπομνημονευμά-
των, 59 ὡς ἐκάστοτε λέγει, Ὁ φίλοι, οὐδὲς φί-
λος, ἀλλὰ καὶ 60 ἐν τῷ ἐβδόμῳ τῶν ἠθικῶν ἐ-
στὶ καὶ ταῦτα μὲν αὐτὸν ἀναφέρειται. 61 συ-
νέγραψε δὲ πάνμπλειστα βιβλία, ἀ ἀκόλουθον
ἠρησάμη ὑπογράψαι, διὰ τὴν περὶ πάντας λό-
22 γους τὰνδρὸς ἀρετὴν. * Περὶ δικαιοσύνης, α, β, γ,
δ. Περὶ ποιητῶν, α, β, γ. Περὶ φιλοσο-
φίας, α, β, γ. Πολιτικῶν, α, β. Περὶ ρητορι-
κῆς, Γρύλλος, α. Νήρινθος, α. Σοφιστής, α.
Μενέξενος, α. 62 Ἐρωτικός, α. Συμπόσιον, α.
Περὶ πλούτου, α. Προτροπικός, α. Περὶ ψυ-
χῆς, α. Περὶ εὐχῆς, α. Περὶ ευγενείας, α. Περὶ
ἠθόνης, α. Ἀλέξανδρος, ἢ ὑπὲρ ἀποικῶν, α.
Περὶ βασιλείας, α. Περὶ παιδείας, α. Περὶ τὰ-
ρχαβοῦ, α, β, γ. Τὰ ἐκ τῶν νέμων Πλάτωνος,
α, β, γ. Τὰ ἐκ τῆς πολιτείας, α, β. Οἰκονο-

58 Μήτι σου κατεφλάρησας; Suidas legit κατη-
λίχρησας. Nam huc sine dubio pertinent haec illius.
Κατὰ δὲ λόγον ἔρανον, ἀντὶ τοῦ μὴ τῷ ἑταίρῳ δέδωκεν,
ἐφ' ὅδον αὐτῷ. Cf. Caesab.

59 Ὡς ἐκάστοτε λέγει, Ὁ φίλοι, οὐδὲς φίλος] Leg-
go, Ὁ φίλοι. Nam quod nonnulli legunt, Ὁ πολλοὶ
φίλοι, ut est in vii. Eudemiorum, me non movet.
potuit enim Aristoteles aliter scribere quam in quoti-
diano sermone usurparet: ut taccam, videri venustius
multo, & multo rotundius hoc dictum, omissa voce
πολλοὶ, quae sanshelusa est in voce φίλοι. Eadem au-
tem reperitur sententia & Νουμαρχίου θ. Οὐδὲ πολλοί-
φίλοι (inquit philosophus) καὶ πάντων ἀείκεις ἑταίρη-
γενεῖς, οὐδὲν δοκούσι εἶναι φίλοι, πλὴν περὶ τὴν αἰσθη-
σιν. Idem.

60 Ἐπ' εἴφη] Legitur etiam in plerisque, Ἐπ' εἴφη τῷ
ἰδῆμον, quae hypallage mira esse videtur. Tolerabi-
lior certe erit lectio superioris editionis, (si quis ab ea
quam in contextum recepinus, discedere velit) ἢ τῷ
ἰδῆμον ἰδῆμον. Nisi forte sub illa prima lectione, ob-
vultorum codicum consensus, aliquid arcaei latefe-
rantur sit. Henr. Steph.

61 Libros autem [scripsit] quatuor plurimos.] Ex cata-
logo, quem adscribit Aristoteles librorum intelli-
gitur multos interisse. paucos enim habemus eorum,
qui a Laërtio nominantur. In quo catalogo vertendo
cum rationem sequutus sum, ut in inscriptione libro-
rum, quoad fieri potuit, totidem verbis explicarem.
Quod si lectores aliquid, vel parum eliminatum; vel
forte Graecum magis, quam Latinum invenerint,
sciant me multis locis vocibus Graecis usum esse pro
Latinis, quia & nociora Graeca putavi, & a bonis au-
ctoribus usurpata cognovi: cetera, quae rudia vide-
bantur, dedita opera sic converti, ne obscuriora es-
sent. Neque enim difficile erat uti periphraisi, quod
ego in inscriptionibus librorum laucis exprimens fac-
tendum esse non putavi. haec tamen pauca admodum
sunt. Aldob.

62 Ἐρωτικός α] Atqui Athenens secundum Ἐρωτι-
κῶν laudat. An igitur scribendum est Ἐρωτικῶν α. β.
Sunt & alia non pauca in hoc Diogenis catalogo ani-
madvertenda, quae alibi fusc & dilucetent a nobis tra-
ctantur, & illustrantur. Cf. Caesab.

micus,

micus, unum. De amicitia, unum. Quid sit
tolerare, five tolerantia, unum. De discipli-
nis, unum. De his quae in contentionem ca-
dunt, duos. Solutiones eorum quae in con-
tentionem veniunt, quatuor. Divisiones so-
phisticae, quatuor. De contrariis, unum.
De speciebus et generibus, unum. De pro-
23 priis, unum. * Commentaria Epichirema-
tica, tres. Propositiones de virtute, tres.
Objectiones, unum. De his quae quot
modis dicuntur, five secundum propositum,
unum. De perturbationibus irae, unum.
Moralium, quinque. De elementis, tres.
De scientia, unum. De principio, unum.
Divisiones, septendecim. Divisibilia, u-
num. De interrogatione et response,
duo. De motu, duo. Propositiones, unum.
Propositiones contentiosae, quatuor. Syl-
logismi, unum. Priorum analyticorum,
novem. Posteriorum analyticorum majo-
rum, duo. De questionibus, unum. De
24 iis quae ad methodum pertinent, octo. De
meliore, unum. De idea, unum. Defi-
nitiones ante Topica, septem. Syllo-
gismorum, duo. Syllogisticum, et defi-
nitiones, unum. * De eligibili et acciden-
ti, unum. De iis quae ante locos sunt, u-
num. Topicorum ad definitiones, duo.
Perturbationum, unum. Divisibilia, u-
num. Mathematicis, unum. Definitiones,
tredecim. Epichirematum, duo. De vo-
luptate, unum. Propositionum, unum.
De voluntario, unum. De pulchro, unum.
Questiones epichirematicae, viginquinq-
ue. Questiones amatoriae, quatuor. Que-
stiones de amicitia, duo. Questiones de
anima, unum. Politicorum, duo. Politi-
cae auditionis, sicut Theophrasti, octo.
De iustis, duo. Artium introductio, duo.
Artis rhetoricae, duo. Ars, unum. Alia
ars, duo. Methodicum, unum. Artis
Theodecti introductio, unum. Artis
poeticae, libros duos. Enthymemata rhe-
thorica. De magnitudine, unum. Enthymematum selectiones, unum. De dictione, duo. * De consilio, unum. Collectionis, duo.

μικός, α. Περὶ 63 Φιλίας, α. Περὶ τοῦ πάσχειν,
ἢ πεποθέναι, α. Περὶ ἐπιστημῶν, α. Περὶ ἐρι-
στικῶν, α, β. Λύσεις ἐριστικαί, δ. Διαίρεσις
σοφιστικαί, δ. Περὶ ἐναντιῶν, α. Περὶ εἰδῶν καὶ
γενῶν, α. Περὶ ἰδίων, α. * Ἴπομηματα 64 ἐπι-
χειρηματικῶν, γ. Πρωτάσεις περὶ ἀρετῆς, α, β,
γ. Ἐνστασις, α. Περὶ τῶν ποσῶν λέγουμένων,
ἢ κατὰ πρόσθεσιν, α. Περὶ παθῶν ὀργῆς, α. ἠ-
θικῶν, α, β, γ, δ, ε. Περὶ στοιχείων, α, β, γ.
ἢ πρὸς ἐπιστήμης, α. Περὶ ἀρχῆς, α. Διαίρεσις
ἐπτακαίδεκα. Διαίρετικῶν, α. Ἐρωτήσεως καὶ
ἀποκρίσεως, α, β. Περὶ κινήσεως, α, β. Πρω-
τάσεις, α. Πρωτάσεις ἐριστικαί, δ. Συλλογισμοί,
α. Πρωτίων ἀναλυτικῶν, α, β, γ, δ, ε,
ς, ζ, η, θ. Ἀναλυτικῶν ὑστέρων μεγαλῶν, α,
β. Περὶ προβλημάτων, α. Μεθοδικά, α, β, γ,
δ, ε, ς, ζ, η. Περὶ τοῦ βελτίονος, α. Περὶ τῆς
ιδέας, α. Οἱ προ τῶν τοπικῶν, α, β, γ, δ,
ε, ς, ζ. Συλλογισμῶν, α, β. Συλλογιστικῶν,
καὶ οἱ, α. * Περὶ τοῦ αἰρετοῦ καὶ τοῦ συμβεβη-
25 κῶτος, α. Τὰ προ τῶν τόπων, α. Τοπικῶν πρὸς
τοὺς ὄρους, α, β. Πάθη, α. Διαίρετικῶν, α.
Μαθηματικῶν, α. Οἰσμοί, τρισκαίδεκα. Ἐπι-
χειρημάτων, α, β. Περὶ ἠθόνης, α. Πρωτάσεις,
α. Περὶ κινουμένων, α. Περὶ καλοῦ, α. Θέσεις 65 ἐπι-
χειρηματικαί, πέντε καὶ εἴκοσι. Θέσεις ἐρωτι-
καί, τέσσαρες. Θέσεις φιλικαί, β. Θέσεις περὶ
ψυχῆς, α. Πολιτικά, β. Πολιτικῆς ἀκρόασις,
ὡς ἡ Θεοφράστου, α, β, γ, δ, ε, ς, ζ, η. Περὶ
δικαίων, α, β. Τεχνῶν συναγωγῆ, α, β.
Τέχνης ρητορικῆς, α, β. Τέχνη, α. Ἄλλη τέχνη,
α, β. Μεθοδικῶν, α. Τέχνης τῆς Θεοδέκτου
66 εἰσαγωγῆς, α. Πραγματείας τέχνης ποιητι-
κῆς, α, β. Ἐνθυμηματα ρητορικῶν. Περὶ μεγέ-
θους, α. Ἐνθυμημάτων αἰρέσεις, α. Περὶ λέξεως,
α, β. * Περὶ συμβουλίαις, α. Συναγωγῆς, α, β. 65

63 φιλίας,] Γράφεται, φιλοσφίας pro φιλίας. Et
verū proxime sequenti, ἐριστικῶν pro ἐριστικῶν. Et
Steph.

64 Ἐπιχειρηματικῶν] Idem,
DIOGENIS LAERTII.

65 Ἐρωτικῶν] Γράφεται, ἐπιχειρηματικῶν, πέντε καὶ
εἴκοσι. Θέσεις ἑρωτικαί, τέσσαρες, φιλικαί, δύο. Idem.

66 Εἰσαγωγῆς] Pro εἰσαγωγῆς, legitur etiam συναγωγῆς. Et paulo post ἰστίαι pro διαίρεσι. Idem.

Περὶ φύσεως, α, β, γ. φυσικόν, α. Περὶ τῆς Ἀρχαίου Φιλοσοφίας, α, β, γ. Περὶ τῆς Σπενσιππου καὶ Ξενοκράτους, α. Τὰ ἐκ τοῦ Τιμαίου, καὶ τῶν Ἀρχαίων, α. Πρὸς τὰ Μελίσσου, α. Πρὸς τὰ Ἀλκμαίωνος, α. Πρὸς τοὺς Πυθαγορείους, α. Πρὸς τὰ Γοργίου, α. Πρὸς τὰ Ξενοκράτους, α. Πρὸς τὰ Ἀρίωνος, α. Περὶ τῶν Πυθαγορείων, α, β, γ, δ, ε, ζ, η, θ. Ἀνατομῶν, α, β, γ, δ, ε, ζ, η. Ἐκλογὴ ἀνατομῶν, α. Ἐπεὶ τῶν συνθέτων ζώων, α. Ἐπεὶ τῶν μυθολογούμενων ζώων, α. Ἐπεὶ τοῦ μή γενῶν, α. Περὶ φυτῶν, α, β. φυσιογνωμονικόν, α. Ἰατρικὰ, β. Περὶ μονάδος, α. 26 Σημεῖα χειρῶν, α. Ἀστρουμερικόν, α. Οπτικόν, α. Περὶ κινήσεως, α. Περὶ μουσικῆς, α. Μημημονικόν, α. Ἀπορρημάτων Ομηρικῶν, α, β, γ, δ, ε, ζ. Ποιητικὰ, α. φυσικῶν κατὰ στοιχείων, ἕκαστὸν πρὸς τοὺς τριάκοντα. Ἐπιτεχνήματων προβλημάτων, α, β. Ἐγκυκλίον, α, β. Μηχανικόν, α. Προβλήματα ἐκ τῶν Δημοκρίτους, α, β. Περὶ τῆς λίθου, α. 69 Δικαιώματα, α, β. Παραβολαί, α. 69 Δεκάτα δεκάδου. Ἐξηγημένα κατὰ γένος, τέτταρα καὶ δέκα. Ολυμπιονικαί, α. Πυθιονικαί μουσικῆς, α. Πυθικός, α. 70 Πυθιονικῶν ἔλεγχοι, α. Νέαις Διονυσιακαί, α. Περὶ τραγωιδῶν, α. Διδασκαλίαι, α. Παραιμίας, α. Νόμος συστατικός, α. Νόμων, α, β, γ, δ. Κατηγοριῶν, α. Περὶ ἐρημνείας, α. 27 71 Πολιτεία πόλεων δύον θεούσων ἐξήκοντα καὶ ἑκατὸν, καὶ ἰδίᾳ δημοκρατικαί, ἀριστοκρατικαί, αριστοκρατικαί, καὶ τυραννικαί. Ἐπιστολαὶ πρὸς ἑκάστην gubernationes Democraticæ, Oligarchicæ, Aristocraticæ, et Tyrannicæ. Epistola ad

67 Ἰατρικῶν. Prolegomena legatur tactica in superiori editione. Idem.
68 Δικαιώματα α. β.] Ut putem titulum integrum hujus operis fuisse δικαιώματα πόλεων, faciunt hæc diligentissimi Eustathii in Iliadem verba, Χριστοστόμους δὲ, φασί, ἰσχυρῶς ἐν δικαιώμασι πόλεων ὄντας. Non clam ne est apud Ammonium legi δικαιώματα πόλεων, non πόλεων: sed placet magis Eustathiana lectio Idem.
69 Δεκάτα.] Superior editio habebat πραγματῶν. Pro ἐξηγημένα autem in plerisque cod. est ἐξηγητικά. H. Steph.
70 Πυθιονικῶν ἔλεγχοι.] Puro legendum ἔλεγχοι.

De natura, tres. Physicon, unum. De Archytæ philosophia, tres. De Speutippi Xenocratiq̄ue philosophia, unum. Ex Timæi, Archytæq̄ue discipulis sumpta, unum. Adversus Melissū dicta, unum. Adversus Alcmaeonis dicta, unum. Adversus Pythagoricos, unum. Adversus Gorgiam, unum. Adversus Xenocratem, unum. Adversus Zenonis scita, unum. De Pythagoricis, unum. De animalibus, novem. Anatomicorum octo. Electio anatomicorum, unum. De compositis animalibus, unum. De fabulosis animalibus, unum. De non gippendo, unum. De plantis, duo. Physiognomonicon, unum. Medicinalia, duos. De monade, unum. Signa tempestatum, unum. * Astronomicum, unum. Opticorum, unum. De motu, unum. De musica, unum. Memorialia, unum. Homeriarum ambiguitatum, sex. Poëtica, unum. Naturalium secundum literarum elementa, triginta-octo. Rursus inspectorum problematum, duos. Liberalium disciplinarum, duos. Mechanicus, unum. Problematum ex Democrito, sex. De lapide, unum. Justitientia, duos. Parabolæ, unum. Inordinata, duodecim. Exposita generatim, quatuordecim. Olympionica, unum. Pythionica musices, unum. Pythicus, unum. Pythioniarum recensio, unum. Dionysiacæ victoria, unum. De tragediis, unum. Doctrinae, unum. Proverbia, unum. Lex commendatitia, unum. Legum, quatuor. Prædicamentorum, unum. De interpretatione, unum. * Respublicæ urbium, centum quinquaginta octo. Scorumque gubernationes Democraticæ, Oligarchicæ, Aristocraticæ, et Tyrannicæ. Epistola ad

Errat Ambrosius, dum vertit, *Pythioniarum argumenta*: quia ἔλεγχοι hic sit aliud nihil quam ἀνεκροφῆ. Plutarchus in Solone, ἡς ἄλλοι τε μαρτυροῦν καὶ Χριστοστόμους ἐν τῶν Πυθιονικῶν ἀνεκροφῆ. Hoc parvum quidem est: quod tamen cum fugerit qui in recensendis Aristotelis libris nuper operam posuit. Vertit eum *Republiques*. En cor Zenodoti, jecur Cræteus. H. Casaub.
71 Πυθιονικῶν πόλεων δύον θεούσων ἐξήκοντα καὶ ἑκατὸν] Libet fuisse anteus, qui utinam exararet hodie. Vis enim digni potest quâ multa eo opere continerentur omnibus antiquitatis studiosis scire ju candidissima & dignissima, que tunc obrita densissimis tenebris pla-

Philippum. Selymbriorum epistola. Ad Alexandrum epistola quatuor. Ad Antipatrum, novem. Ad Mentorem, unam. Ad Aristonem, unam. Ad Olympiadem, unam. Ad Hephæstionem, unam. Ad Themistogoram, unam. Ad Philoxenum, unam. Ad Democritum, unam. Versus quorum initium est, *Sande Deum, senex que longe jaculans*. Elegiæ, quarum est initium, *Ferose matris filia*. Sant in summa versus omnes plus minus quadringentes quadragies quinques mille ducenti septuaginta. Hæc librorum illius series, hic numerus, * in quibus quid agat summam exponendum est. Duplicem esse philosophiæ rationem, alteram in agendo versari, quam practicam: in contemplando alteram, quam theoreticam adpellavit. Ad actionem pertinere ethicen et politicam, qua in parte tum de publica, tum de familiaritate regi. Ad intelligentiam Physicam Logicæque referri. Porro Logicen instrumentum esse exactissimum. Ejus cum geminam destinationem ac scopum subjecisset, verisimile ac verum, ad utranque duarum maximè rerum viribus utitur. Namque ad verisimile feru probabile, oratoria et dialectica; ad verum autem analytica

neque sepulta jacent. Apparere è fragmentis, que studiosissime sunt a nobis conquesta, nec sine magna voluptate collectæ. Eorum nos vultu *γνώμη* quoddam nuper exhibitimus: omnia autem aliquando *ἐν τῷ βιβλίῳ* edemus. Idem.
72 πρὸς β.] Ἐπὶ πρὸς β. Ἐκατ. ut videlicet sit pro *πρὸς β. β. H. Steph.*
73 Καὶ τοσαῦτα μὲν ἀπὸ τῶν βιβλίων.] Typis excusus non semel in lucem prodit liber, hoc titulo: *Aristotelis libri xv. de secretiore parte divini sapientia secundum Ἐξερίας*. Nec deluere, qui pro genuino Aristotelis habent, & ut alius ita persuaderent multis argumentis pugnant. De his libris b. m. parentis H. Calauboni iudicium, accuratè scriptum, lectori fortasse non volent libens imperitret, nisi id genus plura, juxta volumini (Deo volente) refererem. Mer. Casaub.
74 Philosophiæ rationem duplicem esse ait.] Divisio hæc duplex philosophiæ nota est apud Aristotelem, quam indicavit postillimum in v. libro τῶν μὲτα τὰ φυσικὰ, in principio. Aldob.
75 Eius vero, que versatur in contemplando, unam esse partem physicam, alteram differendi rationem.] Quam Laërtius *λογικὴν*, ego *differendi rationem* verti, iudicium Cicerois sequutus, qui in lib. de Finibus 53.

φίλιππον. Σηλυμβρίων ἐπιστολαί. Πρὸς Ἀλέξανδρον τέτταρες ἐπιστολαί. Πρὸς Ἀντίπατρον, ἐννέα. Πρὸς Μέντορα, α. Πρὸς Ἀρίστονα, α. Πρὸς Ολυμπιάδα, α. Πρὸς Ἡφαιστίωνα, α. Πρὸς Θεμιστογάραν, μία. Πρὸς Φιλόξενον, α. Πρὸς Δημοκρίτον, α. ἐπη, ὡν ἀρχὴ, ἄνευ βίαν. Πρὸς β. β. ἐκατηβόλα. Ἐλεγεία, ὡν ἀρχὴ, Καλλιπέτρου μητρὸς θυγατρὸς γίνονται αἱ πᾶσαι, μυριάδες στίχων τέτταρες καὶ τετταράκοντα, πρὸς τοὺς πεντακισχιλίους καὶ διακοσίους ἑβδομήκοντα. 73 καὶ τοσαῦτα μὲν αὐτῶν πεπραγμάντεται βιβλία. * βούλεται δ' ἐν αὐτοῖς ταῖς. 28 74 διττὸν εἶναι τὸν κατὰ Φιλοσοφίαν λόγον. τὸν μὲν, πρακτικόν. τὸν δὲ, θεωρητικόν. καὶ τοῦ πρακτικοῦ, τὸν τε ἠθικόν, καὶ πολιτικόν. οὗ τὰ τε περὶ πόλιν καὶ τὰ περὶ οἶκον ὑπογεγραμμένα. 75 τοῦ δὲ θεωρητικοῦ, τὸν τε φυσικόν, καὶ λογικόν. οὗ τὸ λογικόν, οὐχ ἀλογικόν, ἀλλ' ὡς ἐργασίαν προσηρμοσμένον. καὶ τοῦτου διττοῦ ὑποβέμενος σκοπὸς, τὸ τε πιθανόν, καὶ τὸ ἀληθές, διεσάφισε. δύο δὲ πρὸς ἑκάστηρον δυναμένον ἐχρήσατο. διαλεκτικῆ μὲν καὶ ῥητορικῆ, πρὸς τὸ πιθανόν. 76 ἀναλυτικῆ δὲ καὶ Φιλοσοφίᾳ, πρὸς

a. *sem in altera*, inquit; *philosophia parte*, que est *quæritativa differendi*, que *λογικὴ* dicitur. & de fato, *Totaque est Logicæ*, quam *rationem differendi vocat*. Nec vero objiciat quis mihi aliud esse *λογικὴν* apud Aristotelem, aliud *ἀλογικὴν*, que quidem proprie *differendi ratio* videtur appellari debuisse. nam & ego id scio. Hoc loco tamen cum *differendi rationem* dicimus, eam omnino facultatem intelligimus, que in rationum conclusionibus versatur, quas recentiores syllogismos appellant. Ac ne ipsum quidem Laërtium quisquam ideo reprehendere debet, quod vel *λογικὴν* collocaverit sub eo philosophiæ genere, quod *θεωρητικὴν* appellatur: cum tamen Aristoteles in v. Metaph. ita scribat: *ὡςτε πρὸς ἀπὸ τῆς φιλοσοφίας θεωρητικῆς, μαθηματικῆς, φυσικῆς, θεολογικῆς, nulla facta mentione τῆς λογικῆς*, vel quod eas duas partes omiserit, Theologiam & Mathematicam. Potuit enim Laërtius ipsam hanc divisionem ex aliis libris, qui non extant, mutuari. Idem.
76 *Analytica autem*.] Analyticam dixit *τὸν ἀναλυτικὸν*, que ego Græca voce, qua satis Latino sermone trita est, libenter usus sum pro Latina. Nec vero fuisse difficile periphrasis, qua *τὸ ἀναλυτικὸν* explicaremus. Est enim facultas, qua complexiones ipsas teximus, eorum *ἀναλύει* proprie est *reversere*. Sed si